

Леонов С.В., завідувач кафедри фінансів, професор, доктор економічних наук
Савченко Т.Г., доцент кафедри банківської справи, кандидат економічних наук

Вплив трансфертного ціноутворення на капіталізацію та вартість банків України.

У статті досліджується проблема негативного впливу трансфертного ціноутворення на капіталізацію та вартість банків, що входять до складу міжнародних фінансових груп. Визначено напрямки удосконалення державного регулювання трансфертного ціноутворення на основі застосування рекомендацій ОЕСР.

Ключові слова: трансфертна ціна, капітал банку, вартість банку.

In the article the problem of negative influence of the transfer pricing on capitalization and cost of banks-members of international financial groups is investigated. Directions of state regulation improvement of transfer pricing on the basis of OECD recommendations are defined .

Постановка проблеми. На рівні міжгосподарських зв'язків трансфертні ціни можуть суттєво впливати на процес формування капіталу банку, який входить до складу певної транснаціональної фінансової групи. У свою чергу, обсяг капіталу банку є одним із ключових факторів, що визначають вартість будь-якого суб'єкта господарювання, в тому числі комерційного банку.

Передача ресурсів у формі зобов'язань за трансфертними цінами може використовуватись для мінімізації податкового навантаження банків-членів транснаціональної фінансової групи та досягнення інших тактичних і стратегічних цілей групи. У свою чергу можливість маніпулювання трансфертною ціною зобов'язань банку є одним із основних причин недостатнього обсягу внутрішньогрупових інвестицій у формі капіталу. Як наслідок виникає проблема «тонкої капіталізації» («thin capitalization») сутність якої полягає у недостатній величині власного капіталу у порівнянні із обсягом зобов'язань банку, що у свою чергу обумовлює зменшення вартості банку.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. У публікаціях закордонних дослідників досить детально вивчається проблема трансфертного

ціноутворення у взаємозв'язку із капіталізацію суб'єктів господарювання, які входять до транснаціональних груп [2; 3; 4; 9]. Однак, у вітчизняній науковій літературі дана проблема залишається не достатньо дослідженою.

Цілі статті. Метою написання статті є дослідження проблеми негативного впливу трансфертного ціноутворення на капіталізацію та вартість банків-членів міжнародних фінансових груп, а також обґрунтування напрямків удосконалення державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні.

Виклад основного матеріалу. До основних негативних наслідків проблеми «тонкої капіталізації» відносять збільшення кредитних ризиків для кредиторів недокапіталізованого суб'єкта господарювання та створення умов для незаконної мінімізації його податкового навантаження. У більшості країн світу, в тому числі в Україні, з метою вирішення проблеми недостатньої капіталізації банків встановлюються спеціальні вимоги щодо мінімального розміру власного капіталу та його структури у відповідності до рекомендацій Базельського комітету. Необхідно підкреслити, що зазначені показники визначають мінімально необхідний обсяг власного капіталу, тоді як для забезпечення фінансової стійкості банку, особливо в умовах фінансової кризи 2008-2009 років, необхідні значно більші обсяги капіталу. Дана тез підтверджується процесами рекапіталізації комерційних банків, що розгорнулись у 2009-2010 роках як за кордоном так і в Україні.

На прийняття материнськими структурами рішення щодо надання ресурсів банку-члену групи у формі додаткових внесків у капітал або у формі боргових зобов'язань впливає багато факторів фінансового та не фінансового характеру. На нашу думку, одним із основних чинників є наявність ефективної системи державного регулювання трансфертного ціноутворення, яка унеможливило отримання додаткових прибутків від маніпулювання трансфертними цінами ресурсів у формі зобов'язань. Мета державного регулювання трансфертного ціноутворення полягає у запровадженні механізму контролю за об'єктивністю розрахунку та розподілу доходів і витрат корпорацій для забезпечення

прозорості податкової політики транснаціональних корпорацій та забезпечення достатньої капіталізації їх підрозділів. Таким чином, проблема «тонкої капіталізації» капіталізації має не лише податковий аспект, а й безпосередньо впливає на вартість комерційного банку, що входить до транснаціональної фінансової групи.

Наведений висновок підтверджується останніми тенденціями щодо удосконалення практики регулювання трансфертного ціноутворення у Великобританії. У червні 2008 року були опубліковані нові правила регулювання трансфертного ціноутворення у Великобританії [1], які удосконалювали підходи до регулювання трансфертного ціноутворення та правила регулювання недостатньої капіталізації (*thin-capitalization rules*) що діяли з 2004 року [2]. Одним із нових аспектів даного документу є трактування впливу трансфертного ціноутворення на оподаткування компаній як процесу що нерозривно пов'язаний із проблемою недостатньої капіталізації таких компаній. Проблема недостатньої капіталізації компанії у взаємозв'язку із трансфертним ціноутворенням також розглядається в інших країнах. Зокрема, в Аргентині з 2004 року встановлено кількісне обмеження співвідношення боргових зобов'язань до капіталу у пропорції 2 до 1 [3]. Взаємозв'язок між недостатньою капіталізацією компаній та регулюванням трансфертного ціноутворення в Німеччині в аспекті банківського кредитування досліджується у статті Christian Looks; Arwed Crüger and Bernhard von Thaden [4].

Враховуючи спрямованість даної роботи, розглянемо більш детально податкові аспекти проблеми «тонкої капіталізації» у взаємозв'язку із трансфертним ціноутворенням. З точки зору оподаткування, використання значного обсягу зобов'язань у порівнянні із власним капіталом створює потенційні можливості для зниження обсягів прибутку, що у свою чергу сприяє зменшенню податкових надходжень за податком на прибуток та деякими іншими податковими платежами. Маніпулюючи трансфертними цінами, пов'язані банки або банки та їх філії, які базуються в різних країнах, можуть незаконно мінімізувати податкові платежі.

У банківському секторі України дана проблема знаходиться у площині міжгосподарських відносин материнського (переважно зарубіжного) та дочірнього (переважно вітчизняного) банків. Однак після внесення змін до Закону України “Про банки та банківську діяльність” щодо надання дозволу зарубіжним банкам відкривати філії на території України дана проблема поширилась також на сферу внутрішньогосподарських відносин комерційного банку [5]. Потрібно підкреслити, що станом на 01.09.2010 року в Україні не зареєстровано жодної філії закордонного банку. Надалі вважаємо за доцільне аналізувати проблему «тонкої капіталізації» на прикладі банків-юридичних осіб, що входять до транснаціональних фінансових груп.

За інформацією наведеною на офіційному сайті НБУ [6], частка іноземного капіталу у статутному капіталі банків України за період з 01.01.2005 по 01.09.2010 збільшилась майже у 4 рази (з 9,6% до 35,8%), а кількість банків з іноземним капіталом за цей же період збільшилась на 33 установи та станом на 01.05.2009 року досягнула 52 банків. Наведені дані свідчать про збільшення присутності на національному ринку транснаціональних фінансових груп та, як наслідок, посилення проблеми «тонкої капіталізації». Підтвердимо наведену тезу на основі вивчення резидентності власників істотної участі найбільших банків України, а також дослідимо податкове навантаження у країнах резидентами яких є власники істотної участі (таблиця 1).

Таблиця 1

**Власники істотної участі найбільших банків України
станом на 01.07.2010 року**

№ п/п.	Назва банку	Власники істотної участі*	Участь у статутному капіталі, %*		Резидентність інвесторів	Агрегована ставка оподаткування	Податок на прибуток корпорацій, %**
			пряма	опосередкована			
1	ПРИВАТБАНК	Боголюбов Г. Б.	48,9970	0,0000	Україна	57.2%	12.3%
		Коломойський І. В.	49,1540	0,0000			
2	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	Райффайзен Інтернаціональ Банк-Холдінг АГ	96,1800	0,0000	Австрія	55.5%	16.1%
3	ОЩАДБАНК	Держава	100	0,0000	Україна	57.2%	12.3%
4	УКРСИББАНК	BNP Paribas S.A.	81,4157	0,0000	Франція	65.8%	8.2%

		ПрАТ "Укр. металургійна компанія"	18,5834	0,0000	Україна	57.2%	12.3%
		Ярославський О. В.	0,0000	18,5834	Україна	57.2%	12.3%
		Гленші Холдінгз Лімітед	0,0000	18,5834	Кіпр***	28,8%	9,6%
5	УКРЕКСІМБАНК	Держава	100	0,0000	Україна	57.2%	12.3%
6	УКРСОЦБАНК	ЗАТ "ФЕРРОТРЕЙД ІНТЕРНЕШНЛ"	69,1915	0,0000	Україна	57.2%	12.3%
		UniCredit Bank Austria AG, Austria	26,2182	69,1900	Австрія	55.5%	16.1%
7	ПРОМІНВЕСТ-БАНК	Державна корпорація «Внешэкономбанк»	93,8403	0,0000	Росія	48.3%	10.9%
8	ОТП БАНК	ВАТ "Центральна Ощадна Каса і Комерційний Банк"	100	0,0000	Угорщина	57.5%	9.1%
9	АЛЬФА-БАНК	ABN Ukraine Limited	99,9999	0,0000	Кіпр***	28,8%	9,6%
10	"НАДРА"	NOVARTIK TRADING LIMITED	60,9967	0,0000	Кіпр***	28,8%	9,6%
		MANMADE ENTERPRISES LIMITED	30,7406	0,0000			
11	ВТБ БАНК	ВАТ Банк ВТБ	99,9153	0,0000	Росія	48.3%	10.9%
12	"ФОРУМ"	Коммерцбанк Холдинг АГ	89,2548	0,0000	Німеччина	44.9%	17.4%
13	ПУМБ	ТОВ "СКМ Фінанс"	89,8700	0,0000	Україна	57.2%	12.3%
14	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	ТОВ "Асканія"	48,8773	0,0000	Україна	57.2%	12.3%
		ЗАТ "F&C Realty"	47,0592	0,0000			
15	СВЕДБАНК	Swedbank AB (publ)	99,9995	0,0000	Швеція	54.6%	16.4%
16	БРОКБІЗНЕС-БАНК	Буряк С. В.	48,6007	46,9931	Україна	57.2%	12.3%
		Буряк О. В.	46,9931	48,6007			
17	РОДОВІД БАНК	Держава	99,9907	0,0000	Україна	57.2%	12.3%
18	КРЕДИТПРОМБАНК	Папунідіс Константінус	4,9150	70,0799	Кіпр***	28,8%	9,6%
		Компанія "Фінтестс холдінг"	45,1089	0,0000	Кіпр***	28,8%	9,6%
		ТОВ "КБ НАФТОВИЙ"	24,9710	0,0000	Ірландія	26,5%	11,9%

* Джерело: офіційний сайт НБУ [6]: http://www.bank.gov.ua/Bank_supervision/Shareholders.pdf

** Джерело: Paying Taxes [7]: The global picture 2010 / PricewaterhouseCoopers, World Bank.

*** є суттєві пільги щодо оподаткування нерезидентів, джерело: <http://www.inter-lawyer.com/tax/laws/cyprus-companies.htm>.

Як видно із таблиці 1, на 01.07.2010 року у групу найбільших входило 18 банків із них 11 банків перебували під контролем нерезидентів. Переважно інвестиції у найбільші банки України надходить із Австрії, Кіпру та Російської Федерації. Також наявні інвестиції від резидентів Франції, Угорщини, Швеції, Німеччини та Ірландії. На основі дослідження національних систем оподаткування за результатами 2010 року, яке щорічно проводиться аудиторською компанією PricewaterhouseCoopers та Світовим банком [7], визначено ставки податку на прибуток корпорацій та агрегована ставка оподаткування для країн резидентами яких є власники істотної участі (див.

табл. 1). Потрібно зазначити, що наведені ставки розраховані за спеціальною методикою PricewaterhouseCoopers і є не номінальними показниками передбаченими податковим законодавством, а являють собою частку фактичних обсягів власних податкових платежів суб'єкта господарювання від його прибутку до оподаткування. Виявилось, що податкове навантаження за податком на прибуток для резидентів України є середнім у порівнянні із іншими країнами резидентами яких є власники істотної участі. З іншого боку, за величиною загального податкового навантаження Україна (57,2%) поступається лише Франції (65,8%). Необхідно підкреслити, що резиденти Кіпру підлягають мінімальному податковому навантаженню та займають значну питому вагу у структурі інвестицій у банківську систему України.

Таким чином, існують економічні передумови для мінімізації податкових платежів у вітчизняному банківському секторі шляхом застосування трансфертних цін, що у свою чергу може обумовлювати недостатню капіталізацію банків України. Сутність проблеми полягає в можливості цілеспрямованого завищення трансфертних цін, за якими підрозділи транснаціональної фінансової групи, які базуються у країнах із нижчим рівнем оподаткування прибутку (наприклад Кіпр), передають ресурси іншим підрозділам, які базуються у країнах із вищими ставками оподаткування прибутку (наприклад Україна). Дана операція призводить до збільшення валових витрат українського підрозділу ТНК, що, як правило, зменшує базу оподаткування податку на прибуток та, як наслідок, знижує податкові надходження в національний бюджет. З іншого боку, фінансова група оптимізує (мінімізує) свої податкові платежі, так як виводить частину прибутку у країни із нижчим рівнем оподаткування.

Потрібно підкреслити, що за наведеною вище схемою ресурси передаються на борговій основі у формі зобов'язань а не у формі інвестицій у власний капітал банку, як наслідок, погіршується фінансова стійкість банку та зменшується його ринкова вартість. Проаналізуємо для найбільших банків України питому вагу власного капіталу у структурі їх пасивів (табл. 2).

Таблиця 2

**Характеристика власного капіталу у структурі пасивів банків групи
найбільших станом на 01.07.2010 р.**

№ п/п	Банк	Власний капітал, тис. грн.	Пасиви, тис. грн.	Питома вага власного капіталу у пасивах	Відхилення питомої ваги капіталу у пасивах від середнього значення по групі
1	ПРИВАТБАНК	10 890 024	97 468 584	0,112	-0,018
2	УКРЕКСІМБАНК	17 289 071	66 056 900	0,262	0,132
3	ОЩАДБАНК	16 542 492	58 746 981	0,282	0,152
4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	6 428 670	53 982 576	0,119	-0,010
5	УКРСИББАНК	3 711 504	44 752 286	0,083	-0,047
6	УКРСОЦБАНК	6 063 721	42 670 948	0,142	0,013
7	ВТБ БАНК	2 327 035	29 845 134	0,078	-0,051
8	ПРОМІНВЕСТБАНК	4 989 058	28 649 858	0,174	0,045
9	АЛЬФА-БАНК	3 129 280	27 166 503	0,115	-0,014
10	ОТП БАНК	3 047 082	26 790 199	0,114	-0,016
11	"НАДРА"	479 257	22 852 130	0,021	-0,108
12	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	1 972 643	22 201 954	0,089	-0,041
13	БАНК ФОРУМ	383 518	17 104 835	0,022	-0,107
14	ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	2 621 200	17 042 043	0,154	0,024
15	БРОКБІЗНЕСБАНК	2 349 877	15 557 162	0,151	0,022
16	КРЕДИТПРОМБАНК	1 847 172	13 822 606	0,134	0,004
17	СВЕДБАНК	-1 841 836	12 348 325	-0,149	-0,279
18	РОДОВІД БАНК	1 674 714	11 172 690	0,150	0,020
	Усього по групі	83 904 482	608 231 714	0,129	

Джерело офіційний сайт НБУ [6]: показники розраховано на основі показників фінансової звітності банків станом на 01.07.2010 р.

Проаналізувавши дані наведену у таблиці 2 можна зробити висновок, що 8 банків із 11 які перебувають під контролем нерезидентів (виділені жирним шрифтом) мають меншу питому вагу власного капіталу у структурі пасивів у порівнянні із середнім значенням по групі найбільших банків (12,9%). Станом на 01.04.2009 із 10 банків які перебували під контролем нерезидентів, 9 мали меншу питому вагу власного капіталу у структурі пасивів у порівнянні із середнім значенням по групі найбільших банків (13,3%). Не значне покращення капіталізації банків, що контролюються нерезидентами було обумовлене

наслідками фінансової кризи, а не удосконаленням регулювання трансфертного ціноутворення в Україні.

Відповідно із 7 найбільших банків, які перебувають під контролем резидентів України станом на 01.07.2010, у 5 капіталізація краща ніж в середньому по групі, 3 з них контролюються державою. Сведбанк має від'ємне значення власного капіталу, як наслідок показники даного банку не враховувались нами при визначенні питомої ваги власного капіталу у середньому по групі найбільших банків.

Таким чином, можна зазначити, що капіталізація банків України групи найбільших, що контролюються резидентами України є більш високою у порівнянні із банками, що контролюються нерезидентами. Зазначений висновок опосередковано підтверджує нашу тезу щодо впливу трансфертного ціноутворення на рівень капіталізації банку. Потрібно підкреслити, що ґрунтоване дослідження капіталізації банку та факторів що на неї впливають передбачає використання набагато більшого переліку показників, які розраховуються на основі більш детальної інформації. Однак у межах дослідження впливу трансфертного ціноутворення на капіталізацію банку отримані результати ми вважаємо релевантними.

Об'єктивність сформульованих результатів також підтверджується результатами дослідження структури (у розрізі резидентності контрагентів) активів та зобов'язань банків групи найбільших. Інформаційною основою такого аналізу слугували примітки до річної фінансової звітності банків, які розкривають географічну концентрацію активів та зобов'язань банків. За результатами дослідження нами зроблено висновок, що більше 90% активів банки (які контролюються нерезидентами) формують за результатами операцій із резидентами України. З іншого боку, біля 60-70% зобов'язань залучаються від нерезидентів, переважно за результатами операцій із іншими банками. Необхідно підкреслити, що у більшості випадків банки-нерезиденти які надають ресурси та банки України, які їх залучають є пов'язаними особами, тобто входять до однієї транснаціональної фінансової групи. Відповідно до

міжнародного підходу щодо регулювання трансфертного ціноутворення розробленого Організацією економічного співробітництва та розвитку (далі ОЕСР) ціни за операціями між пов'язаними особами вважаються трансфертними і підлягають державному регулюванню. Отже, існує реальна загроза використання трансфертного ціноутворення для незаконної мінімізації податкових платежів до бюджету України вітчизняними банками із іноземним капіталом, що також обумовлюватиме їх недостатню капіталізацію, та як наслідок впливатиме на вартість таких банків.

Визначена загроза набирає принципового значення при врахуванні відсутності ефективного механізму законодавчого регулювання трансфертного ціноутворення в Україні. У вітчизняному законодавстві відсутні спеціальні нормативно-правові акти з питань регулювання трансфертного ціноутворення, але в Законі України «Про оподаткування прибутку підприємств» [8] наведено опосередкований механізм регулювання трансфертних цін через їх порівняння із «звичайними цінами» (пункт 7.4.3 закону). Звичайна ціна, відповідно статті 1 пункту 20 Закону, є аналогом справедливої ринкової ціни. Останньою може вважатись ціна угоди між взаємозалежними продавцем та покупцем, які володіють достатньою інформацією про характеристики предмета купівлі-продажу та обізнані із цінами які склалися на ринках ідентичних або однорідних товарів (пункт 1.20.1 закону).

Основним недоліком даного механізму є відсутність описання конкретних методів розрахунку звичайної ціни, що значно знижує ефективність його практичного застосування. Даний недолік набирає принципового значення при відсутності ринкових аналогів предмету купівлі-продажу між пов'язаними особами. Зокрема зазначається, що у разі коли на відповідному ринку товарів (робіт, послуг) не здійснюються операції з ідентичними (у разі їх відсутності - однорідними) товарами (роботами, послугами), або якщо неможливо визначити їх ціну через відсутність або недоступність відповідної інформації, звичайною ціною вважається ціна договору (пункт 1.20.6. закону). Положення останнього пункту відкривають шлях до

маніпуляцій трансфертними цінами у розрахунках між підрозділами транснаціональних корпорацій з метою мінімізації податкових платежів в межах національної економічної системи.

На нашу думку, економіко-правове регулювання трансфертного ціноутворення повинно удосконалюватись на основі використання міжнародного досвіду. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) із 70-х років ХХ ст. займається напрацюванням нормативної бази у даному напрямку. Оновлені правила щодо регулювання трансфертного ціноутворення опубліковані ОЕСР під назвою «Рекомендації щодо трансфертного ціноутворення для багатонаціональних корпорацій та податкових адміністрацій» у 2001 році [9]. Вивчення даного документу дає підстави стверджувати, що ключовим при розрахунку трансфертної ціни є застосування принципу «витягнутої руки» (the arm's length principle). Сутність даного принципу полягає у порівнянні ціни між асоційованими (пов'язаними компаніями) та ціни подібної угоди між незалежними компаніями. Спочатку аналізуються фактори які визначають порівнянність контрольованої та неконтрольованої угод: характеристики товарів та послуг; функціональний аналіз; умови контракту; економічні обставини; бізнес стратегія. Згідно пункту 1.15 [9], угоди визнаються порівнянними у разі відсутності різниць які могли б суттєво впливати на параметри угоди, які будуть порівнюватись згідно обраного методу трансфертного ціноутворення (ціна, маржа і т. д.); або може бути зроблене обґрунтоване та точне визначення даного впливу будь-яких відмінностей.

При визнанні угод порівнянними, інформація щодо необхідних параметрів неконтрольованої угоди (ціна, маржа і т.д.) використовується при застосуванні методів трансфертного ціноутворення. При наявності порівнянної неконтрольованої угоди рекомендується розраховувати трансфертні ціни одним із традиційних методів: порівняльної неконтрольованої ціни (comparable uncontrolled price method), ціни перепродажу (resale price method), витрати плюс (cost plus method). При визнанні умов угод не порівнянними можна провести

дослідження іншої неконтрольованої угоди на предмет визначення її порівнянності, або проаналізувати можливість застосування методів розподілу прибутку: розподілу прибутку (profit split method) та чистої маржі від угоди (transactional net margin method) [9].

Враховуючи специфіку проведення фінансових операцій в цілому, та банківської діяльності зокрема ОЕСР розроблено документи, що деталізують особливості застосування принципу «витягнутої руки» у банківських установах. Найбільш суттєвим є уточнення визначення терміну «угода» в аспекті передачі банківських ресурсів за трансфертними цінами. Визначено, що при регулюванні трансфертного ціноутворення пов'язані банки прирівнюються до незалежних господарюючих суб'єктів які діють у таких же або подібних умовах. Також визнано можливості використання банками своєї власної моделі вимірювання ризиків та методики розрахунку активів та капіталу філії. Зазначені аспекти можуть використовуватись банками для обґрунтування власної методики розрахунку трансфертної ціни. Більш детально механізм використання наведених вище методів трансфертного ціноутворення розкрито у наших попередніх роботах [10; 11].

Отже, ефективний національний механізм законодавчого регулювання трансфертного ціноутворення необхідно запроваджувати на основі врахування документів розроблених ОЕСР. Більшість країн Європи, а також США та Канада провели адаптацію національного законодавства на основі врахування рекомендацій ОЕСР.

На нашу думку, найбільш реальним способом удосконалення національного законодавства для врегулювання проблеми негативного впливу трансфертного ціноутворення на капіталізацію та вартість є прийняття Податкового кодексу України та подальше його доопрацювання. Необхідно підкреслити, що у проекті Податкового кодексу України від 21.09.2010 №7101 [12] закладено правові норми, які сприятимуть підвищенню ефективності регулювання трансфертного ціноутворення. Зокрема, у статті 39 проекту кодексу визначено методи розрахунку звичайної ціни: порівняльної

неконтрольованої ціни (аналогів продажу), ціни перепродажу, “витрати плюс”, розподілу прибутку та чистого прибутку. Зазначається, що кожний наступний метод (у відповідності до вищезазначеного переліку) застосовується, якщо звичайна ціна не може бути визначена шляхом застосування попереднього методу.

Отже, проектом кодексу передбачається запровадження методів трансфертного ціноутворення, які рекомендовані до застосування ОЕСР і проаналізовані нами вище. У разі прийняття Верховною Радою України Податкового кодексу України проблема підвищення ефективності нормативно-правового регулювання трансфертного ціноутворення ТНК значною мірою буде вирішена. На нашу думку, в подальшому необхідно буде розглянути можливість удосконалення Податкового кодексу України у напрямку деталізації застосування звичайної ціни для фінансових операцій між пов'язаними особами, зокрема між членами транснаціональних банківських груп.

Висновки Таким чином, у роботі нами обґрунтовано наявність взаємозв'язку між трансфертним ціноутворенням у межах транснаціональної фінансової групи та рівнем капіталізації банків-членів даної групи. Як наслідок, впровадження розглянутих у даному підрозділі напрямків удосконалення державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні призведе не лише до збільшення податкових надходжень до національного бюджету, а також сприятиме підвищенню капіталізації вітчизняних суб'єктів господарювання, які контролюються іноземними інвесторами. Дана теза стосується перш за все банків, оскільки результати проведеного дослідження дають підстави зробити висновок щодо існування економічних передумов до маніпулювання трансфертними цінами у вітчизняному банківському секторі. У свою чергу, збільшення величини власного капіталу банків забезпечить їх фінансову стійкість в умовах світової фінансової кризи та стимулюватиме зростання вартості банківського бізнесу.

Список використаної літератури

1. Dodd, Jane Transfer pricing enquiries. [Text] // International Tax Review. – 2008. – September – P.103-104.
2. Nendick Emma. Transfer pricing and thin-capitalization rules extend to domestic transactions. [Text] // International Tax Review. – 2004. – May – P.99-101.
3. Edelstein Andrés and Wunder Gustavo. What the new transfer pricing and thin-capitalization rules mean. [Text] // International Tax Review. – 2004. – September – P.36-37
4. Looks Christian; Arwed Crüger and Bernhard von Thaden. Thin-capitalization rules and the arm's length test [Text] // International Tax Review. – 2005. – June – P.96-99.
5. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 7 грудня 2000 року // www.rada.gov.ua.
6. <http://www.bank.gov.ua> [Electronic resource] – сайт Національного банку України.
7. Paying Taxes: The global picture 2010 / PricewaterhouseCoopers, World Bank
8. Про оподаткування прибутку підприємств [Електронний ресурс]: Закон України від 28 грудня 1994 року // www.rada.gov.ua.
9. Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations – OECD Publishing, 2001.
10. Макаренко М.І., Савченко Т.Г. Система трансфертного ціноутворення в комерційних банках: Монографія - Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2008.- 238с.
11. Савченко Т.Г. Напрямки удосконалення економіко-правового регулювання трансфертного ціноутворення в Україні //Економіка і регіон. – 2006. - №3. – С.48-57.
12. Проект Податкового кодексу України від 21 вересня 2010 року № 7101-1 [Електронний ресурс] // http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/.

Леонов С.В. Вплив трансфертного ціноутворення на капіталізацію та вартість банків України / С.В. Леонов, Т.Г. Савченко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць / УАБС НБУ. – Суми, 2010. – Вип. 29. - С. 364-376.